Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011
This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

PRAKTIČNE UPUTE ZA PROVEDBU ISTRAŽIVANJA

doc. dr. sc. Maja Drvodelić

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Upoznavanje koordinatora istraživanja s projektom, 10. 03. 2021. godine

SADRŽAJ

- Zaduženja koordinatora

- Priprema za glavno istraživanje
- Detaljan uvid u korake istraživanja

ZADUŽENJA KOORDINATORA

- Neposredna i kontinuirana suradnja koordinatora i istraživačica
- Informiranost o načinu provedbe istraživanja
- Popunjavanje Obrasca za istraživače i koordinatore
- Sudjelovanje na edukaciji
- Organizacija i distribucija materijala koji se koriste u istraživanju
- Organizacija informativnog susreta sa odgojiteljima 23.03.-16.04.
- Šifriranje mjernih instrumenata
- Pohranjivanje šifri
- Podrška i pomoć odgojiteljima u procesu provedbe istraživanja (informiranje roditelja, preraspodjela zaduženja, distribucija i pohrana materijala) 10.04.-30.06.

ZADUŽENJA KOORDINATORA

- Neposredna i kontinuirana suradnja koordinatora i istraživačica
- Informiranost o načinu provedbe istraživanja
- Popunjavanje Obrasca za istraživače i koordinatore (1.dio)
- Sudjelovanje na edukaciji
- Organizacija i distribucija materijala koji se koriste u istraživanju
- Organizacija informativnog susreta sa odgojiteljima 23.03.-16.04.
- Šifriranje mjernih instrumenata
- Pohranjivanje šifri
- Podrška i pomoć odgojiteljima u procesu provedbe istraživanja (informiranje roditelja, preraspodjela zaduženja, distribucija i pohrana materijala) 10.04.-30.06.

ŠTO JE VEĆ DO SADA UČINJENO?

TOČAN BROJ

djece rođene u razdoblju između 31. 03. 2016. do 01. 04. 2014.

* djeca koja su do 01. 04. 2021. navršila 5 ili 6 godina

* djeca starija od 6 godina s rješenjem o odgodi školovanja

ŠTO NAS JOŠ ČEKA

- KORAK PO KORAK -

PREGLED MATERIJALA KOJI ĆE SE KORISTITI U ISTRAŽIVANJU

SADRŽAJ ISTRAŽIVAČKOG PAKETA PO USTANOVI RPOO

SADRŽAJ ISTRAŽIVAČKOG PAKETA ZA JEDNU USTANOVU RIPOO

UPITNICI O KVALITETI PEDAGOŠKE PRAKSE

- svi odgojitelji u DV

PRAZNE KOVERTE

MATERIJALI ZA PROCJENU DJECE

-ispunjavaju ih odgojitelji i roditelj koji sudjeluju u istraživanju

SADRŽAJ ISTRAŽIVAČKOG PAKETA ZA JEDNU ODGOJNU SKUPINU

MATERIJALI ZA PROCJENU DJECE

- odgojitelji
- roditelji

GRUPIRANJE MATERIJALA- IZGLED ISTRAŽIVAČKOG PAKETA

ISTRAŽIVAČ UNAPRIJED GRUPIRA SVE MATERIJALE

ISTRAŽIVAČ I KOORDINATOR ZAJEDNO GRUPIRAJU MATERIJALE

ISTRAŽIVAČKI PAKET ZA JEDNU ODGOJNU SKUPINU

SADRŽAJ ISTRAŽIVAČKOG PAKETA ZA JEDNU ODGOJNU SKUPINU

1	Ček lista s popisom svih materijala koji se nalaze u koverti
2	Upute za odgojitelje
3	Šifrarnik
4	Izjava o informiranom pristanku za roditelje
5	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi: - verzija ZA RODITELJE
6	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob – verzija ZA RODITELJE
7	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi: - verzija ZA ODGOJITELJE
8	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob - - Verzija ZA ODGOJITELJE
9	Koverte

1. ČEK LISTA S POPISOM SVIH MATERIJALA KOJI SE NALAZE U ISTRAŽIVAČKOM PAKETU

	Upute za odgojitelje
	Šifrarnik
	Izjava o informiranom pristanku za roditelje
	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi - ZA RODITELJE
	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob – ZA RODITELJE
	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi - verzija ZA ODGOJITELJE
	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob - ZA ODGOJITELJE
	Koverte

1. ČEK LISTA S POPISOM SVIH MATERIJALA KOJI SE NALAZE U ISTRAŽIVAČKOM PAKETU

2	Upute za odgojitelje
1	Šifrarnik
15	Izjava o informiranom pristanku za roditelje
15	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi- ZA RODITELJE
15	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob – ZA RODITELJE
15	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi- ZA ODGOJITELJE
15	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob - ZA ODGOJITELJE
15	Koverte

1. ČEK LISTA S POPISOM SVIH MATERIJALA KOJI SE NALAZE U KOVERTI

2 ✓	Upute za odgojitelje
1 ✓	Šifrarnik
15 ✓	Izjava o informiranom pristanku za roditelje
15 ✓	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi- ZA RODITELJE
15 ✓	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob – ZA RODITELJE
15 ✓	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi- ZA ODGOJITELJE
15 ✓	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob - ZA ODGOJITELJE
15 ✓	Koverte

2. UPUTE ZA ODGOJITELJE

Protokol za provedbu glavnog istraživanja MORENEC

Upute za odgojitelje

1. Prije početka prikupljanja podataka, informirati se o ključnim konceptima projekta i sadržaju mjernih instrumenata, sudjelovanjem u uvodom susretu kojeg zajednički organiziraju koordinator za pojedinu ustanovu i članica istraživačkog tima (od 23. ožujka do 16. travnja 2021. godine).
2. Utvrditi broj djece koja ulaze u uzorak istraživanja (djeca koja su rođena u razdoblju između 01. 04. 2014. i 31. 03. 2016., odnosno koja su do 01. 04. 2021. navršila 5 ili 6 godina i starija djeca ako imaju rješenje o odgodi školovanja).
3. Sudjelovati u provedbi glavnog istraživanja u razdoblju od 10. travnja do 30. lipnja 2021. godine.
4. S kolegicom/kolegom u istoj odgojno-obrazovnoj grupi, podijeliti odgovornost za prikupljanje podataka o pojedinoj djeci, tako da se prikupljanje podataka i procjena djece ravnomjerno rasporedi između odgojitelja.
5. Od koordinatora preuzeti dovoljan broj mjernih instrumenata i Izjava o informiranom pristanku za sudjelovanje u istraživanju za roditelje.
6. U suradnji s koordinatorom dopuniti šifre na svakom mjernom instrumentu tako da svi mjerni instrumenti koji se tiču istog djeteta imaju istu šifru. Šifra se sastoji od 8 znamenki, tako da:
   - prve dvije znamenke označavaju županiju (unaprijed popunjene)
   - druge dvije znamenke označavaju ustanovu (unaprijed popunjene)
   - treće dvije znamenke označavaju odgojnu grupu (popunjava koordinator ili odgojitelj ili istraživač, ovisno o dogovoru)
   - četvrte dvije znamenke označavaju dijete (popunjava odgojitelj, prema rednom broju djeteta u dokumentaciji).

Važno: Popis šifri čuvati sve dok traje istraživanje i kopiju dati koordinatoru.

7. Informirati roditelje o provedbi istraživanja i ponuditi im na potpis **Izjavu o informiranom pristanku za sudjelovanje u istraživanju.**
8. Potpisane izjave čuvati odvojeno od mjernih instrumenata i odvojeno ih predati koordinatoru u prethodno dogovorenom roku.
9. Roditeljima koji potpišu Izjavu, dati šifrirane mjerne instrumente (Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima razvoja djece rane i predškolske dobi: verzija za roditelje i Ček listu ponašanja djece: verzija za roditelje) u koverti na kojoj je olovkom zapisana šifra konkretnog djeteta.
10. Dogovoriti s roditeljima rok i način vraćanja popunjenih mjernih instrumenata.
11. Kad roditelji vrate popunjene mjerne instrumente, usmjeriti pozornost na dijete i popuniti mjerne instrumente za odgojitelje (Upitnik o fenomenološkim i etiološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi: verzija za odgojitelje i Ček lista ponašanja djece: verzija za odgojitelje) koji imaju istu šifru kao i mjerni instrumenti koje su za to dijete popunjavali roditelji.
12. Preporučuje se da se u jednom danu procijeni samo jedno dijete.
13. Sve popunjene mjerne instrumente predati koordinatoru. Krajnji rok za predaju je 30. 06. 2021. godine.
14. Neovisno o prethodnim mjernim instrumentima, a u skladu ♭ dogovorom s koordinatorom, popuniti **Upitnik o kvaliteti pedagoške prakse u odnosu na djecu izloženu riziku socijalne isključenosti.** Ovaj upitnik popunjavaju svi odgojitelji u ustanovi.
15. Kontinuirano se o procjenama i prikupljanju podataka konzultirati s koordinatorom i/ili odgovornom članicom istraživačkog tima.

Svi odgojitelji dobit će službenu potvrdu o aktivnom sudjelovanju u ovom projektu i priliku za sudjelovanje u edukacijama organiziranim u suradnji AZOO i istraživačkog tima.

Na kraju, molimo vas da radi lakše komunikacije osigurate da pošta s adrese morenec@ufzg.hr ne bude označena tako da završava u neželjenoj pošti.

Unaprijed hvala na trudu i suradnji,

Članice istraživačkog tima MORENEC

3. ŠIFRARNIK

Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RIPOO
Models of Response to Educational Needs of Children at Risk of Social Exclusion in ECEC Institutions

Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011
This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

ŠIFRARNIK

ŽUPANIJA:		ŠIFRA ŽUPANIJE	
NAZIV DJEČJEG VRTIĆA:		ŠIFRA VRTIĆA	
NAZIV ODGOJNE SKUPINE		ŠIFRA ODGOJNE SKUPINE	

IME I PREZIME 1. ODGOJITELJA		IME I PREZIME 2. ODGOJITELJA	
R.B. DJETETA	IME I PREZIME DJETETA	R.B. DJETETA	IME I PREZIME DJETETA
01		11	
02		12	
03		13	
04		14	
05		15	
06		16	
07		17	
08		18	
09		19	
10		20	

3. ŠIFRARNIK

Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RIPOO
Models of Response to Educational Needs of Children at Risk of Social Exclusion in ECEC Institutions

Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011
This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

ŠIFRARNIK

ŽUPANIJA:	Zagrebačka	ŠIFRA ŽUPANIJE	21
NAZIV DJEČJEG VRTIĆA:	Radost	ŠIFRA VRTIĆA	01
NAZIV ODGOJNE SKUPINE	Leptirići	ŠIFRA ODGOJNE SKUPINE	01

IME I PREZIME 1. ODGOJITELJA		**IME I PREZIME 2. ODGOJITELJA**	
R.B. DJETETA	IME I PREZIME DJETETA	R.B. DJETETA	IME I PREZIME DJETETA
01	Ana Anić	11	
02	Ante Antić	12	
03	Iva Ivić	13	
04	Pero Perić	14	
05		15	
06		16	
07		17	
08		18	
09		19	
10		20	

UPUTE ZA ŠIFRIRANJE

ANA ANIĆ

Šifra/oznaka djeteta: | 2 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 |

prve dvije znamenke: ŽUPANIJA	**popunjava istraživač**
druge dvije znamenke: USTANOVA	**popunjava istraživač**
treće dvije znamenke: ODGOJNA SKUPINA	**popunjava koordinator/odgojitelj**
četvrte dvije znameke: DIJETE	**popunjava odgojitelj**

4. IZJAVA O INFORMIRANOM PRISTANKU ZA RODITELJE

Izjava o informiranom pristanku na sudjelovanje u istraživanju

Poštovani,

Pozivamo Vas na sudjelovanje u projektu „Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja".

Projekt financira Hrvatska zaklada za znanost, a provodi ga istraživački tim uz voditeljstvo prof. dr. sc. Dejane Bouillet s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, uz podršku Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje i Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Ovim se projektom želi razviti znanstvena podloga za planiranje programa za prevenciju socijalne isključenosti djece. Jedan od koraka koji će doprinijeti ostvarenju ovog cilja je i prikupljanje podataka o različitim aspektima rizika socijalne isključenosti djece koja pohađaju dječje vrtiće u Republici Hrvatskoj.

Vrtić Vašeg djeteta uključio se u ovaj projekt te Vas ovim putem pozivamo na sudjelovanje. Ispunjavanjem upitnika doprinijet ćete prepoznavanju i razumijevanju odgojno-obrazovnih potreba djece koje je važno zadovoljiti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Sudjelovanje u istraživanju je dobrovoljno i anonimno, a uvid u ispunjene upitnike imat ćete samo Vi i istraživači na projektu (zaposlenici vrtića nemaju uvid u ispunjene upitnike). Sve informacije prikupljene tijekom istraživanja su povjerljive i prikupljaju se pod šifrom što znači da nitko neće znati Vaš identitet, identitet djeteta za kojeg popunjavate Upitnik ili identitet ustanove u kojoj su podaci prikupljeni. Svi prikupljeni podaci koristit će se isključivo u znanstvene svrhe, a Vi ćete dobiti povratne informacije o rezultatima istraživanja.

Potpisom ovog dokumenta pristajete na sudjelovanje u istraživanju „Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja", uz poštivanje Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) – Uredba (EU) 2016/679. Navedeno podrazumijeva pristanak na:

- popunjavanje mjernih instrumenata koji su sastavni dio projekta, a uključuju podatke o svoj djeci koja pohađaju program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u dječjem vrtiću
- analizu prikupljenih podataka sukladno ciljevima projekta uz osiguranje anonimnosti na razini pojedinca i ustanove.

Ime i prezime:	**Potpis:**	
Dječji vrtić:	**Mjesto i datum:**	

IDEALNI UVIJET

- Roditeljski sastanak

REALNI UVJETI

- Odgojitelji zamole roditelja da potpiše izjavu kada dođe po dijete u vrtić
- Važna uloga odgojitelja-motivator
- Prikupljene izjave predaju se koordinatoru

5. i 6. UPITNICI ZA RODITELJE

1. Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi
   - verzija za roditelje

2. Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece - CBCL, verzija za predškolsku dob
   - verzija za roditelje

UPITNIK O ETIOLOŠKIM I FENOMENOLOŠKIM ASPEKTIMA RAZVOJA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

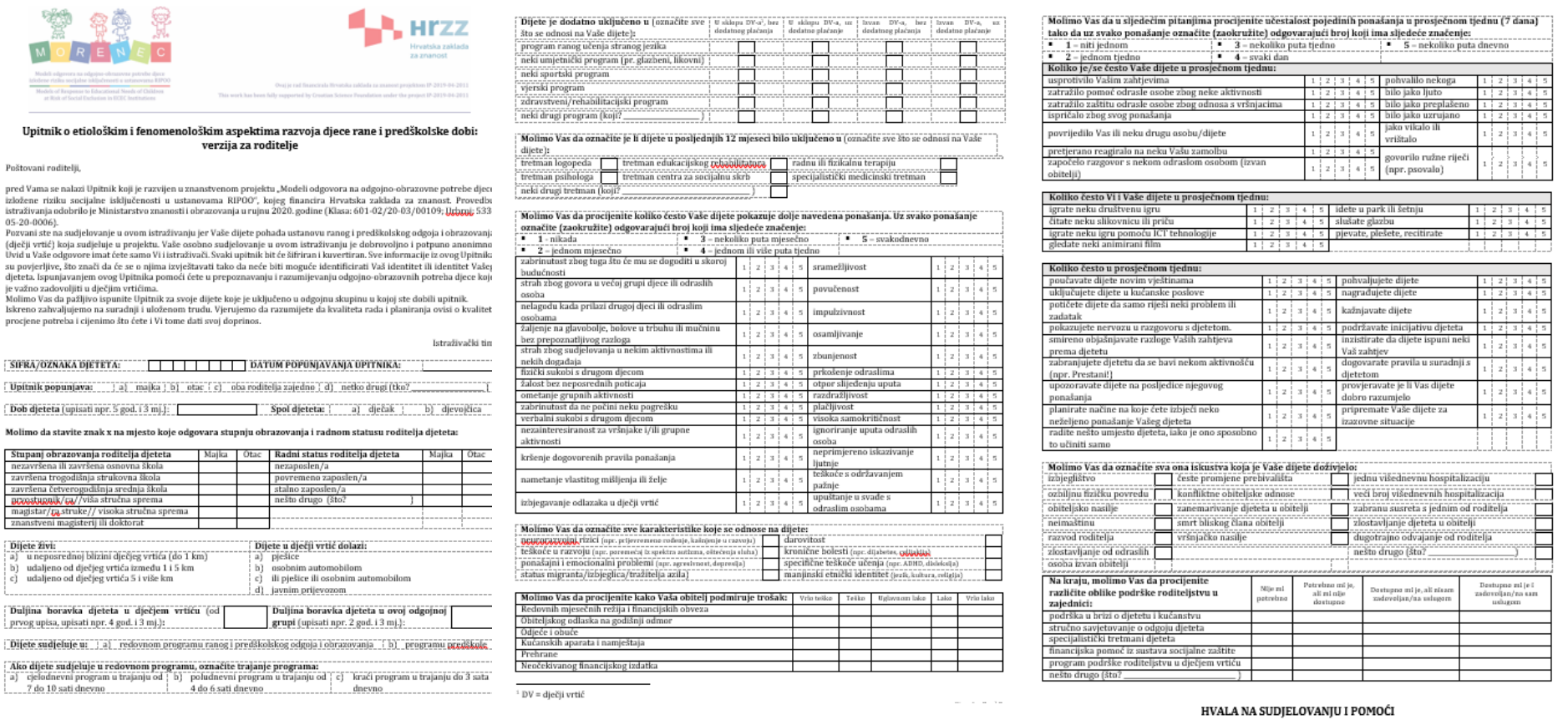

Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima razvoja djece rane i predškolske dobi: verzija za roditelje

Poštovani roditelji,

pred Vama se nalazi Upitnik koji je razvijen u znanstvenom projektu „Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djec izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RIPOO", kojeg financira Hrvatska zaklada za znanost. Provedbu istraživanja odobrilo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja u rujnu 2020. godine (Klasa: 601-02/20-03/00109; Urbroj: 533 05-20-0006).

Pozvani ste na sudjelovanje u ovom istraživanju jer Vaše dijete pohađa ustanovu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanj (dječji vrtić) koja sudjeluje u projektu. Vaše osobno sudjelovanje u ovom istraživanju je dobrovoljno i potpuno anonimno Uvid u Vaše odgovore imat ćete samo Vi i istraživači. Svaki upitnik bit će šifriran i kuvertiran. Sve informacije iz ovog Upitnika su povjerljive, što znači da će se o njima izvještavati tako da neće biti moguće identificirati Vaš identitet ili identitet Vašeg djeteta. Ispunjavanjem ovog Upitnika pomoći ćete u prepoznavanju i razumijevanju odgojno-obrazovnih potreba djece koj je važno zadovoljiti u dječjim vrtićima.

Molimo Vas da pažljivo ispunite Upitnik za svoje dijete koje je uključeno u odgojnu skupinu u kojoj ste dobili upitnik.

Iskreno zahvaljujemo na suradnji i uloženom trudu. Vjerujemo da razumijete da kvaliteta rada i planiranja ovisi o kvalitet procjene potreba i cijenimo što ćete i Vi tome dati svoj doprinos.

Istraživački tim

ŠIFRA/OZNAKA DJETETA: ☐☐☐☐☐☐☐☐ **DATUM POPUNJAVANJA UPITNIKA:** ☐☐.☐☐.☐☐☐☐.

Upitnik popunjava: a) majka b) otac c) oba roditelja zajedno d) netko drugi (tko? _____)

Dob djeteta (upisati npr. 5 god. i 3 mj.): ☐☐ **Spol djeteta:** a) dječak b) djevojčica

Molimo da stavite znak x na mjesto koje odgovara stupnju obrazovanja i radnom statusu roditelja djeteta:

Stupanj obrazovanja roditelja djeteta	Majka	Otac	Radni status roditelja djeteta	Majka	Otac
nezavršena ili završena osnovna škola			nezaposlen/a		
završena trogodišnja strukovna škola			povremeno zaposlen/a		
završena četverogodišnja srednja škola			stalno zaposlen/a		
preddiplomski/a//viša stručna sprema			nešto drugo (što? _____)		
magistar/ra struke// visoka stručna sprema					
znanstveni magisteriji ili doktorat					

Dijete živi:
a) u neposrednoj blizini dječjeg vrtića (do 1 km)
b) udaljeno od dječjeg vrtića između 1 i 5 km
c) udaljeno od dječjeg vrtića 5 i više km

Dijete u dječji vrtić dolazi:
a) pješice
b) osobnim automobilom
c) ili pješice ili osobnim automobilom
d) javnim prijevozom

Duljina boravka djeteta u dječjem vrtiću (od prvog upisa, upisati npr. 4 god. i 3 mj.): ☐☐

Duljina boravka djeteta u ovoj odgojnoj grupi (upisati npr. 2 god. i 3 mj.): ☐☐

Dijete sudjeluje u: a) redovnom programu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja b) programu predškole

Ako dijete sudjeluje u redovnom programu, označite trajanje programa:
a) cjelodnevni program u trajanju od 7 do 10 sati dnevno b) poludnevni program u trajanju od 4 do 6 sati dnevno c) kraći program u trajanju do 3 sata dnevno

Dijete je dodatno uključeno u (označite sve što se odnosi na Vaše dijete):

	U sklopu DV-a[1], bez dodatnog plaćanja	U sklopu DV-a, uz dodatno plaćanje	Izvan DV-a, bez dodatnog plaćanja	Izvan DV-a, uz dodatno plaćanje
program ranog učenja stranog jezika	☐	☐	☐	☐
neki umjetnički program (pr. glazbeni, likovni)	☐	☐	☐	☐
neki sportski program	☐	☐	☐	☐
vjerski program	☐	☐	☐	☐
zdravstveni/rehabilitacijski program	☐	☐	☐	☐
neki drugi program (koji? _____)	☐	☐	☐	☐

Molimo Vas da označite je li dijete u posljednjih 12 mjeseci bilo uključeno u (označite sve što se odnosi na Vaše dijete):

tretman logopeda ☐	tretman edukacijsko-rehabilitatora ☐	radnu ili fizikalnu terapiju ☐
tretman psihologa ☐	tretman centra za socijalni skrb ☐	specijalistički medicinski tretman ☐
neki drugi tretman (koji? _____) ☐		

Molimo Vas da procijenite koliko često Vaše dijete pokazuje dolje navedena ponašanja. Uz svako ponašanje označite (zaokružite) odgovarajući broj koji ima sljedeće značenje:

▪ 1 – nikada ▪ 3 – nekoliko puta mjesečno ▪ 5 – svakodnevno
▪ 2 – jednom mjesečno ▪ 4 – jednom ili više puta tjedno

zabrinutost zbog toga što će mu se dogoditi u skoroj budućnosti	1	2	3	4	5	sramežljivost	1	2	3	4	5
strah zbog govora u većoj grupi djece ili odraslih osoba	1	2	3	4	5	povučenost	1	2	3	4	5
nelagodu kada prilazi drugoj djeci ili odraslim osobama	1	2	3	4	5	impulzivnost	1	2	3	4	5
žaljenje na glavobolje, bolove u trbuhu ili mučninu bez prepoznatljivog razloga	1	2	3	4	5	osamljivanje	1	2	3	4	5
strah zbog sudjelovanja u nekim aktivnostima ili nekih događaja	1	2	3	4	5	zbunjenost	1	2	3	4	5
fizički sukobi s drugom djecom	1	2	3	4	5	prkošenje odraslima	1	2	3	4	5
žalost bez neposrednih poticaja	1	2	3	4	5	otpor slijeđenju uputa	1	2	3	4	5
ometanje grupnih aktivnosti	1	2	3	4	5	razdražljivost	1	2	3	4	5
zabrinutost da ne počini neku pogrešku	1	2	3	4	5	plačljivost	1	2	3	4	5
verbalni sukobi s drugom djecom	1	2	3	4	5	visoka samokritičnost	1	2	3	4	5
nezainteresiranost za vršnjake i/ili grupne aktivnosti	1	2	3	4	5	ignoriranje uputa odraslih osoba	1	2	3	4	5
kršenje dogovorenih pravila ponašanja	1	2	3	4	5	neprimjereno iskazivanje ljutnje	1	2	3	4	5
nametanje vlastitog mišljenja ili želje	1	2	3	4	5	teškoće s održavanjem pažnje	1	2	3	4	5
izbjegavanje odlazaka u dječji vrtić	1	2	3	4	5	upuštanje u svađe s odraslim osobama	1	2	3	4	5

Molimo Vas da označite sve karakteristike koje se odnose na dijete:

neuorazvojni rizici (npr. prijevremeno rođenje, kašnjenje u razvoju)	☐	darovitost	☐
teškoće u razvoju (npr. poremećaj iz spektra autizma, oštećenja sluha)	☐	kronične bolesti (npr. dijabetes, astma)	☐
ponašajni i emocionalni problemi (npr. agresivnost, depresija)	☐	specifične teškoće učenja (npr. ADHD, disleksija)	☐
status migranta/izbjeglica/tražitelja azila	☐	manjinski etnički identitet (jezik, kultura, religija)	☐

Molimo Vas da procijenite kako Vaša obitelj podmiruje troškove:

	Vrlo teško	Teško	Ugodnom lako	Lako	Vrlo lako
Redovnih mjesečnih režija i financijskih obveza					
Obiteljskog odlaska na godišnji odmor					
Odjeće i obuće					
Kućanskih aparata i namještaja					
Prehrane					
Neočekivanog financijskog izdatka					

[1] DV = dječji vrtić

Molimo Vas da u sljedećim pitanjima procijenite učestalost pojedinih ponašanja u prosječnom tjednu (7 dana) tako da uz svako ponašanje označite (zaokružite) odgovarajući broj koji ima sljedeće značenje:

▪ 1 – niti jednom ▪ 3 – nekoliko puta tjedno ▪ 5 – nekoliko puta dnevno
▪ 2 – jednom tjedno ▪ 4 – svaki dan

Koliko je/se često Vaše dijete u prosječnom tjednu:

usprotivilo Vašim zahtjevima	1	2	3	4	5	pohvalilo nekoga	1	2	3	4	5
zatražilo pomoć odrasle osobe zbog neke aktivnosti	1	2	3	4	5	bilo jako ljuto	1	2	3	4	5
zatražilo zaštitu odrasle osobe zbog odnosa s vršnjacima	1	2	3	4	5	bilo jako preplašeno	1	2	3	4	5
ispričalo zbog svog ponašanja	1	2	3	4	5	bilo jako uzrujano	1	2	3	4	5
povrijedilo Vas ili neku drugu osobu/dijete	1	2	3	4	5	jako vikalo ili vrištalo	1	2	3	4	5
pretjerano reagiralo na neku Vašu zamolbu	1	2	3	4	5						
započelo razgovor s nekom odraslom osobom (izvan obitelji)	1	2	3	4	5	govorilo ružne riječi (npr. psovalo)	1	2	3	4	5

Koliko često Vi i Vaše dijete u prosječnom tjednu:

igrate neku društvenu igru	1	2	3	4	5	idete u park ili šetnju	1	2	3	4	5
čitate neku slikovnicu ili priču	1	2	3	4	5	slušate glazbu	1	2	3	4	5
igrate neku igru pomoću ICT tehnologije	1	2	3	4	5	pjevate, plešete, recitirate	1	2	3	4	5
gledate neki animirani film	1	2	3	4	5						

Koliko često u prosječnom tjednu:

poučavate dijete novim vještinama	1	2	3	4	5	pohvaljujete dijete	1	2	3	4	5
uključujete dijete u kućanske poslove	1	2	3	4	5	nagrađujete dijete	1	2	3	4	5
potičete dijete da samo riješi neki problem ili zadatak	1	2	3	4	5	kažnjavate dijete	1	2	3	4	5
pokazujete nervozu u razgovoru s djetetom.	1	2	3	4	5	podržavate inicijativu djeteta	1	2	3	4	5
smireno objašnjavate razloge Vaših zahtjeva prema djetetu	1	2	3	4	5	inzistirate da dijete ispuni neki Vaš zahtjev	1	2	3	4	5
zabranjujete djetetu da se bavi nekom aktivnošću (npr. Prestani!)	1	2	3	4	5	dogovarate pravila u suradnji s djetetom	1	2	3	4	5
upozoravate dijete na posljedice njegovog ponašanja	1	2	3	4	5	provjeravate je li Vas dijete dobro razumjelo	1	2	3	4	5
planirate načine na koje ćete izbjeći neko neželjeno ponašanje Vašeg djeteta	1	2	3	4	5	pripremate Vaše dijete za izazovne situacije	1	2	3	4	5
radite nešto umjesto djeteta, iako je ono sposobno to učiniti samo	1	2	3	4	5						

Molimo Vas da označite sva ona iskustva koja je Vaše dijete doživjelo:

izbjeglištvo	☐	česte promjene prebivališta	☐	jednu višednevnu hospitalizaciju	☐
ozbiljnu fizičku povredu	☐	konfliktne obiteljske odnose	☐	veći broj višednevnih hospitalizacija	☐
obiteljsko nasilje	☐	zanemarivanje djeteta u obitelji	☐	zabranu susreta s jednim od roditelja	☐
neimaštinu	☐	smrt bliskog člana obitelji	☐	zlostavljanje djeteta u obitelji	☐
razvod roditelja	☐	vršnjačko nasilje	☐	dugotrajno odvajanje od roditelja	☐
zlostavljanje od odraslih	☐			nešto drugo (što? _____)	☐
osoba izvan obitelji					

Na kraju, molimo Vas da procijenite različite oblike podrške roditeljstvu u zajednici:

	Nije mi potrebno	Potrebno mi je, ali mi nije dostupno	Dostupno mi je, ali nisam zadovoljan/na uslugom	Dostupno mi je i zadovoljan/na sam uslugom
podrška u brizi o djetetu i kućanstvu				
stručno savjetovanje o odgoju djeteta				
specijalistički tretmani djeteta				
financijska pomoć iz sustava socijalne zaštite				
program podrške roditeljstvu u dječjem vrtiću				
nešto drugo (što? _____)				

HVALA NA SUDJELOVANJU I POMOĆI

UPITNICI ZA RODITELJE

Achenbach (2000)

Ček lista ponašanja djece- CBCL

verzija za predškolsku dob

- ZA RODITELJE -

Hrvatska zaklada za znanost

ŠIFRIRANJE

Šifra/oznaka djeteta: | 2 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 |

prve dvije znamenke: ŽUPANIJA	**popunjava istraživač**
druge dvije znamenke: USTANOVA	**popunjava istraživač**
treće dvije znamenke: ODGOJNA SKUPINA	**popunjava koordinator/odgojitelj**
četvrte dvije znameke: DIJETE	**popunjava odgojitelj**

Upitnici za roditelje – KAKO SE PREDAJU RODITELJIMA

VAŽNO: osigurati podršku za ispunjavanje upitnika roditeljima djece u riziku

Upitnici za roditelje – KAKO RODITELJI VRAĆAJU ISPUNJENE UPITNIKE

7. i 8. UPITNICI ZA ODGOJITELJE

1. Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi
-verzija za odgojitelje

2. Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece - CBCL, verzija za predškolsku dob - verzija za odgojitelje

Popunjavaju se za onu djecu čiji su roditelji predali ispunjen upitnik

UPITNIK O ETIOLOŠKIM I FENOMENOLOŠKIM ASPEKTIMA RAZVOJA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

Model odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RIPOO
Models of Response to Educational Needs of Children at Risk of Social Exclusion in ECEC Institutions

Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011
This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi: verzija za odgojitelje

Poštovane kolegice i kolege,

pred Vama se nalazi Upitnik koji je razvijen u znanstvenom projektu „Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RIPOO", kojeg financira Hrvatska zaklada za znanost. Provedbu istraživanja odobrilo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja u rujnu 2020. godine (Klasa: 601-02/20-03/00109; Urbroj: 533-05-20-0006).

Cilj projekta je doprinijeti sistematizaciji postojećih i kreiranju novih, znanstveno utemeljenih spoznaja o etiološkim, fenomenološkim i intervencijskim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi koji će služiti za planiranje, razvoj i evaluaciju učinkovitosti odgojno-obrazovnih metoda, strategija i programa usmjerenih djeci i njihovim obiteljima. Prvi korak u realizaciji tog cilja odnosi se na analizu etioloških i fenomenoloških aspekata rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi uključene u ustanove RiPOO u Hrvatskoj.

Stoga Vas molimo da pažljivo ispunite Upitnik za svako dijete koje je uključeno u Vašu odgojnu skupinu, a ima najmanje 5 godina.

Popunjavanje Upitnika je dobrovoljno i potpuno anonimno, a uvid u Vaše odgovore imat ćete samo Vi i istraživači. Sve informacije koje date u ovom Upitniku bit će povjerljive, što znači da će se o njima izvještavati tako da neće biti moguće identificirati Vaš identitet, identitet djeteta za kojeg popunjavate Upitnik ili identitet Vaše ustanove.

Iskreno zahvaljujemo na suradnji i uloženom trudu. Vjerujemo da razumijete da kvaliteta rada i planiranja ovisi o kvaliteti procjene potreba i cijenimo što ćete i Vi tome dati svoj doprinos.

Istraživački tim

ŠIFRA/OZNAKA DJETETA:		DATUM POPUNJAVANJA UPITNIKA:	

I. Opći podaci o djetetu

Dob djeteta (upisati npr. 5 god. i 3 mj.): _____ **Spol djeteta:** a) dječak b) djevojčica

Živi li dijete u području lokalne zajednice u kojoj djeluje ustanova RIPOO?	a) da	b) ne	c) ne znam
Smatrate li da je dijete u riziku socijalne isključenosti?	a) da	b) ne	c) ne znam

Molimo Vas da označite sve rizike koji se odnose na dijete:

RAZVOJNI STATUS DJETETA	neurorazvojni rizici (npr. prijevremeno rođenje, kašnjenje u razvoju)	☐
	teškoće u razvoju (npr. poremećaj iz spektra autizma, oštećenja sluha)	☐
	specifične teškoće učenja (npr. ADHD, disleksija)	☐
	darovitost	☐
ZDRAVSTVENI STATUS DJETETA	kronične bolesti (npr. dijabetes, celijakija, autoimune bolesti)	☐
	ponašajni i emocionalni problemi (npr. agresivnost, depresija)	☐
OBITELJSKI STATUS DJETETA	nepovoljne karakteristike roditelja (npr. devijantno ponašanje roditelja)	☐
	neprimjerena kvaliteta brige o djetetu (pr. zanemarivanje ili zlostavljanje djeteta)	☐
SOCIJALNI STATUS DJETETA	rizik od siromaštva i siromaštvo	☐
	manjinski etnički identitet (jezik, kultura, religija)	☐
	status migranta/izbjeglica/tražitelja azila	☐

II. Podaci o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju (RIPOO) djeteta

Molimo Vas da na sljedeća pitanja odgovarate samostalno ili u suradnji sa stručnom službom ustanove u kojoj radite.

Duljina boravka djeteta u:	kraće od 1. god.	1 god.	2 god.	3 god.	4 god.	5 god.	dulje od 5 god.
SUSTAVU RIPOO	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
OVOJ USTANOVI RIPOO	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
VAŠOJ ODGOJNOJ SKUPINI	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

U kojem programu dijete sudjeluje u (prema Državnom pedagoškom standardu)?

a) cjelodnevnom programu u trajanju od 7 do 10 sati dnevno
b) poludnevnom programu u trajanju od 4 do 6 sati dnevno
c) kraćem programu u trajanju do 3 sata dnevno
d) programu predškole
e) nekom posebnom programu (npr. jezik, sport)
f) programu javnih potreba (npr. za djecu s teškoćama)

Dijete program pohađa:

a) redovito (izostaje rijetko, samo kada je to opravdano)
b) prilično neredovito (dolazi u skupinu 2 do 3 puta tjedno ili rjeđe)
c) neredovito (dolazi u skupinu nekoliko puta mjesečno)

Roditelj/i s odgojiteljem i ustanovom RIPOO surađuju:

a) redovito (sudjeluju na roditeljskim sastancima i individualnim razgovorima)
b) prilično neredovito (samo ponekad ili na poziv sudjeluju na roditeljskim sastancima i individualnim razgovorima)
c) neredovito (ne odazivaju se na pozive za roditeljske sastanke i individualne razgovore)

S odgojiteljem i ustanovom RIPOO pretežno surađuju:

a) oba roditelja podjednako b) majka djeteta c) otac djeteta d) netko drugi (tko? _____)

Molimo Vas da označite u kojoj mjeri dolje navedena ponašanja opisuju dijete tako da zaokružite odgovarajući broj. Brojevi imaju sljedeće značenje:
1 = uopće nije točno; 2 = uglavnom nije točno; 3 = djelomično je točno; 4 = uglavnom je točno; 5 = u potpunosti je točno

1.	Dijete traži moju pomoć kad ima neki problem.	1	2	3	4	5
2.	Dijete iskazuje privrženost drugoj djeci.	1	2	3	4	5
3.	Dijete iskazuje privrženost meni i/ili drugom odgojitelju.	1	2	3	4	5
4.	Dijete u odgojnoj skupini doživljava odbacivanje i izrugivanje.	1	2	3	4	5
5.	Dijete se u dječjem vrtiću osjeća sigurno, slobodno i zaštićeno.	1	2	3	4	5
6.	Dijete mi povjerava svoje tajne i razgovara sa mnom u povjerenju.	1	2	3	4	5

III. Podaci o obiteljskim prilikama djeteta

Dijete živi s:

a) majkom i ocem
b) samo s majkom
c) samo s ocem
d) s majkom i očuhom
e) s ocem i maćehom
f) s nekim drugim (kime? _____)

Ima li dijete braću ili sestre?

a) ne
b) da (upisati broj _____)
c) ima polubraću ili polusestre (upisati broj _____)

Molimo Vas da označite sve karakteristike koje se odnose na obitelj djeteta tako da u odgovarajući stupac upišete znak x:

jednoroditeljska obitelj		dvojezična ili višejezična obitelj	
migrantska obitelj		obitelj iz manjinske nacionalne zajednice (koje? _____)	
posvojiteljska obitelj		obitelj manjinskog religijskog opredjeljenja (kojeg? _____)	
udomiteljska obitelj		obitelj u kojoj postoje problemi kriminalnog/delinkventnog ponašanja	
obitelj s istospolnim partnerima		obitelj primatelj socijalne pomoći	
obitelj izložena riziku siromaštva		obitelj primatelj doplatka za djecu	
		obitelj u kojoj postoje problemi mentalnog zdravlja (npr. ovisnosti, psihičke bolesti)	

UPITNIK O ETIOLOŠKIM I FENOMENOLOŠKIM ASPEKTIMA RAZVOJA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

Molimo Vas da procijenite učestalost ponašanja roditelja prema djetetu tako da u odgovarajućem stupcu uz svaku tvrdnju označite (zaokružite) odgovarajući broj koji ima sljedeće značenje:

1 – nikada; **2** – rijetko; **3** – ponekad; **4** – često; **5** – gotovo uvijek; **NP** – ne mogu procijeniti/ne znam

Napomena: Ako dijete nema majku ili oca ili s njima ne ostvaruje kontakt, stupac ostavite prazan. Ako dijete ne živi ni s jednim od roditelja pa o djetetu pretežno brine netko drugi (npr. očuh, maćeha ili partner roditelja) popunite jedan stupac i upišite čije ponašanje procjenjujete iznad oznake Majka ili Otac)

Roditelj prilikom susreta s djetetom:	Majka						Otac					
pokazuje zadovoljstvo kad pozdravlja dijete (npr. radosno pozdravlja dijete zagrljajem i/ili osmjehom)	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
pokazuje interes za interakciju s djetetom za vrijeme susreta (npr. pažljivo sluša što mu dijete govori)	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
uvažava djetetove želje i potrebe (npr. strpljivo čeka da dijete završi neku svoju aktivnost prije odlaska kući)	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
potiče djetetovu samostalnost u obavljanju razvojno primjerenih aktivnosti (npr. odijevanju)	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
primjereno umiruje dijete, ako je ono uznemireno	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
Prema Vašim saznanjima, roditelj:	Majka						Otac					
primjereno usmjerava dijete na društveno prihvatljiva ponašanja	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
primjereno brine o zdravlju i sigurnosti djeteta	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
uvažava mišljenje djeteta u skladu s njegovom dobi i zrelošću	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
omogućuje djetetu razvojno poticajna iskustva (zajedničke igre i aktivnosti, druženja s vršnjacima, šetnje, čitanje priča i dr.)	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
podržava djetetove umjetničke, tehničke, sportske i druge interese	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
odgoj temelji na razvojno primjerenim očekivanjima od djeteta	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
primjereno potiče razvoj samostalnosti djeteta	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
dobar je komunikacijski i socijalni model djetetu	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
postavlja jasne granice dozvoljenog i nedozvoljenog ponašanja djeteta	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
poštuje dogovore s djetetom	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
koristi primjerene metode poticanja poželjnih, odnosno uklanjanja nepoželjnih ponašanja djeteta	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP
surađuje s odgojno-obrazovnim djelatnicima u ustanovi RIPOO (poštuje dogovore, doprinosi realizaciji kurikuluma, prihvaća ideje usmjerene dobrobiti djeteta i sl.)	1	2	3	4	5	NP	1	2	3	4	5	NP

IV. Podaci o razvojnom i zdravstvenom statusu djeteta

Molimo Vas da označite sva područja u kojima dijete pokazuje iznadprosječan razvoj tako da u odgovarajući stupac stavite znak x:

kognitivne sposobnosti	☐	komunikacijske sposobnosti	☐	sposobnost umjetničkog izražavanja	☐	motoričke sposobnosti	☐	nešto drugo (što? _____)	☐

Molimo Vas da procijenite razvojni i zdravstveni status djeteta[1]. U ogovarajućem stupcu uz svako područje razvoja označite (zaokružite) odgovarajući broj koji ima sljedeće značenje:

1 – primjetna su ozbiljna odstupanja; **2** – primjetna su umjerena odstupanja; **3** – primjetna su blaža odstupanja; **4** – nema odstupanja; **NP** – ne mogu procijeniti ili ne znam

Područja razvoja (funkcije i struktura tijela):						**Aktivnost i sudjelovanje:**					
Kognitivne funkcije	1	2	3	4	NP	Učenje i igra	1	2	3	4	NP
Senzorne funkcije: vid	1	2	3	4	NP	Komunikacija	1	2	3	4	NP
Senzorne funkcije: sluh	1	2	3	4	NP	Kretanje	1	2	3	4	NP
Senzorne funkcije: dodir	1	2	3	4	NP	Briga o samome sebi	1	2	3	4	NP
Glas i funkcije govora	1	2	3	4	NP	Međuljudski odnosi	1	2	3	4	NP
Motoričke funkcije	1	2	3	4	NP	Prehrana	1	2	3	4	NP
Funkcije metabolizma	1	2	3	4	NP	Spavanje	1	2	3	4	NP
Funkcije kože (npr. djeca leptiri, dermatitis)	1	2	3	4	NP	Izvršavanje zadataka i slijeđenje uputa	1	2	3	4	NP
Funkcije krvnog, imunološkog ili dišnog sustava	1	2	3	4	NP						

Molimo Vas da procijenite učestalost pojedinih ponašanja djeteta tako da u ogovarajućem stupcu uz svako ponašanje označite (zaokružite) odgovarajući broj koji ima sljedeće značenje:

1 – nikada | **2** – jednom mjesečno | **3** – nekoliko puta mjesečno | **4** – jednom ili više puta tjedno | **5** – svakodnevno | **NP** – ne mogu procijeniti

zabrinutost zbog toga što će mu se dogoditi u skoroj budućnosti	1	2	3	4	5	NP	sramežljivost	1	2	3	4	5	NP
strah zbog govora u većoj grupi djece ili odraslih osoba	1	2	3	4	5	NP	povučenost	1	2	3	4	5	NP
nelagodu kada prilazi drugoj djeci ili odraslim osobama	1	2	3	4	5	NP	impulzivnost	1	2	3	4	5	NP
žaljenje na glavobolje, bolove u trbuhu ili mučninu bez prepoznatljivog razloga	1	2	3	4	5	NP	osamljivanje	1	2	3	4	5	NP
strah zbog sudjelovanja u nekim aktivnostima ili nekih događaja	1	2	3	4	5	NP	zbunjenost	1	2	3	4	5	NP
fizički sukobi s drugom djecom	1	2	3	4	5	NP	prkošenje odraslima	1	2	3	4	5	NP
žalost bez neposrednih poticaja	1	2	3	4	5	NP	otpor slijeđenju uputa	1	2	3	4	5	NP
ometanje grupnih aktivnosti	1	2	3	4	5	NP	razdražljivost	1	2	3	4	5	NP
zabrinutost da ne počini neku pogrešku	1	2	3	4	5	NP	plačljivost	1	2	3	4	5	NP
verbalni sukobi s drugom djecom	1	2	3	4	5	NP	visoka samokritičnost	1	2	3	4	5	NP
nezainteresiranost za vršnjake i/ili grupne aktivnosti	1	2	3	4	5	NP	ignoriranje uputa odraslih osoba	1	2	3	4	5	NP
kršenje dogovorenih pravila ponašanja	1	2	3	4	5	NP	neprimjereno iskazivanje ljutnje	1	2	3	4	5	NP
nametanje vlastitog mišljenja ili želje	1	2	3	4	5	NP	teškoće s održavanjem pažnje	1	2	3	4	5	NP
izbjegavanje susreta s roditeljem/skrbnikom	1	2	3	4	5	NP	upuštanje u svađe s odraslim osobama	1	2	3	4	5	NP

Molimo Vas da označite sva traumatska iskustva koja je dijete doživjelo:

izbjeglištvo	☐	česte promjene prebivališta	☐	jednu višednevnu hospitalizaciju	☐
ozbiljnu fizičku povredu	☐	konfliktne obiteljske odnose	☐	veći broj višednevnih hospitalizacija	☐
obiteljsko nasilje	☐	zanemarivanje djeteta u obitelji	☐	zabranu susreta s jednim od roditelja	☐
siromaštvo	☐	smrt bliskog člana obitelji	☐	zlostavljanje djeteta u obitelji	☐
razvod roditelja	☐	vršnjačko nasilje	☐	dugotrajno odvajanje od roditelja	☐
zlostavljanje od odraslih osoba izvan obitelji	☐	nešto drugo (što?)	☐		

HVALA NA SUDJELOVANJU I SURADNJI!

ACHENBACH (2000) CBCL -VERZIJA ZA ODGOJITELJE

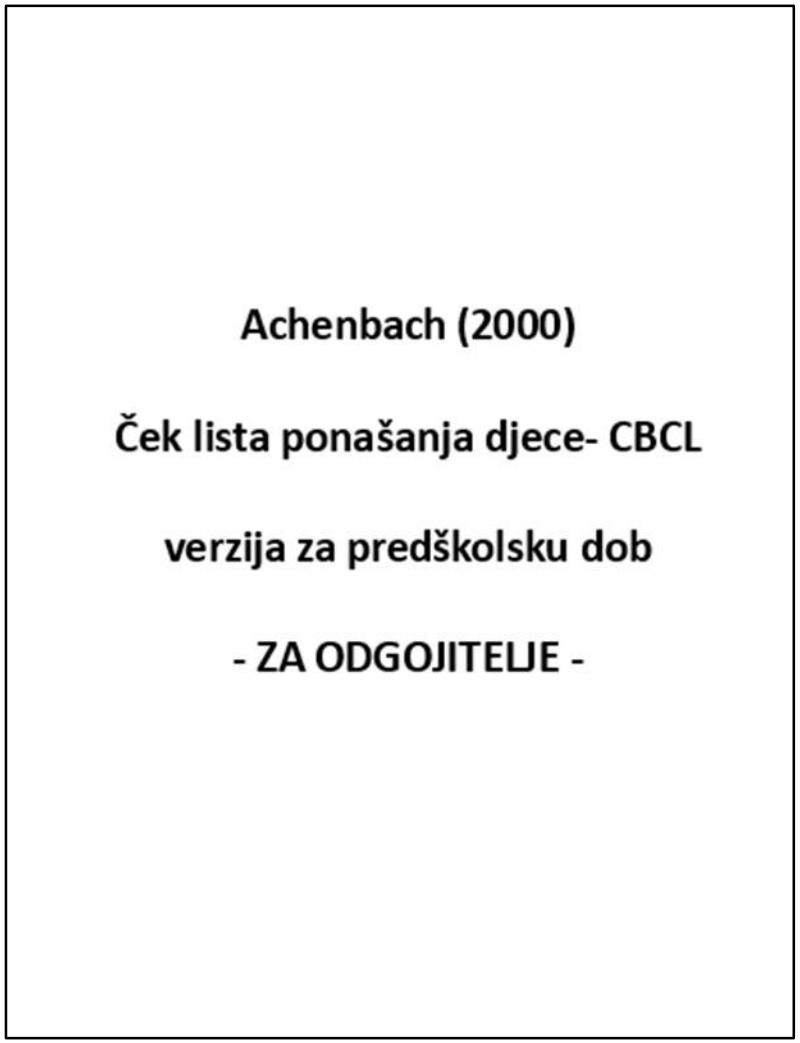

PODJELA ODGOVORNOSTI i ISPUNJAVANJE UPITNKA

Primjer: mješovita skupina

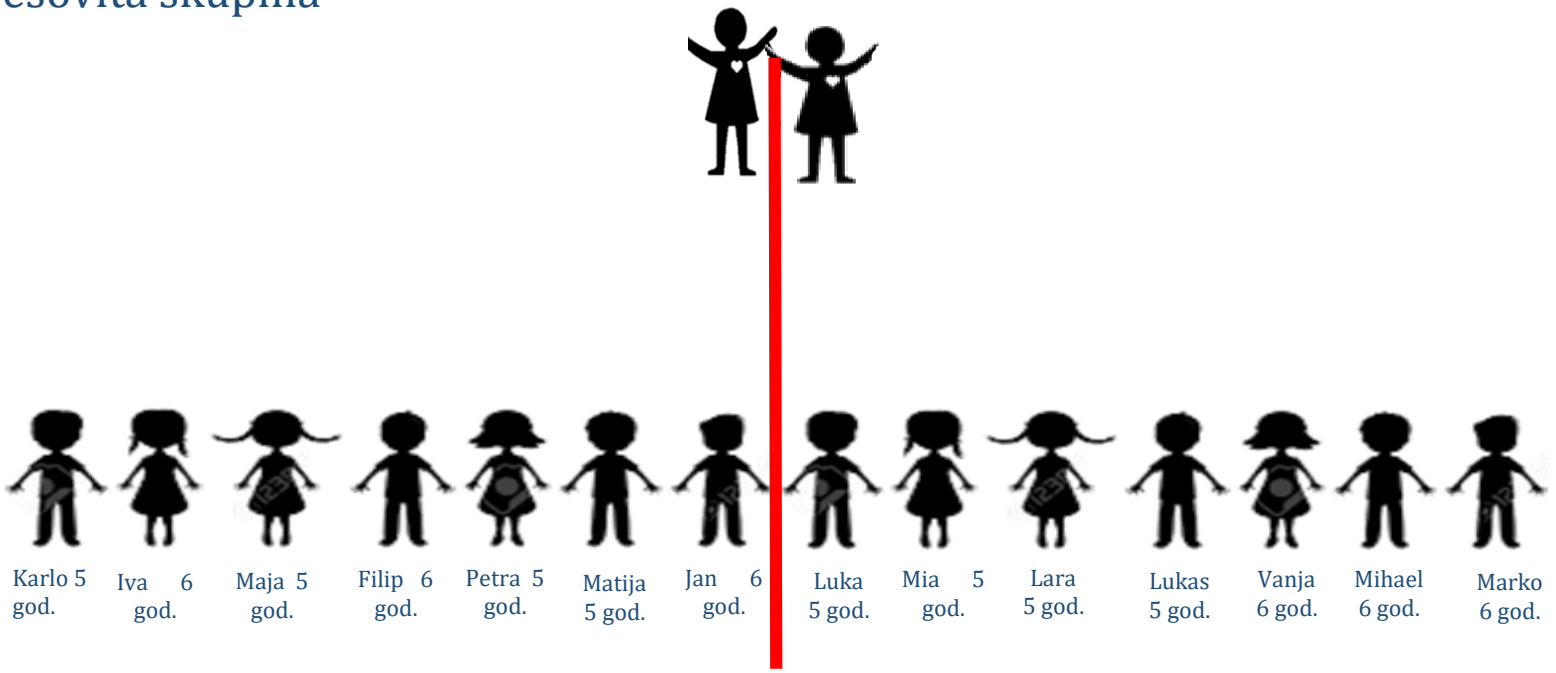

VAŽNO: jedan dan-jedno dijete

Hrvatska zaklada za znanost

ŠIFRIRANJE

Šifra/oznaka djeteta: | 2 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 |

prve dvije znamenke: ŽUPANIJA	**popunjava istraživač**
druge dvije znamenke: USTANOVA	**popunjava istraživač**
treće dvije znamenke: ODGOJNA SKUPINA	**popunjava koordinator/odgojitelj**
četvrte dvije znameke: DIJETE	**popunjava odgojitelj**

PROCEDURA

1. Svi prikupljeni materijali predaju se koordinatoru

2. Koordinator predaje materijale istraživaču

UPITNICI KOJE ISPUNJAVAJU SVI ODGOJITELJI ZAPOSLENI U VRTIĆU

Upitnik o kvaliteti pedagoške prakse

u odnosu na djecu izloženu riziku socijalne isključenosti

INFORMATIVNI SASTANAK S ODGOJITELJIMA

- Koordinator u suradnji s istraživačem - 23.03.-16.04.
- Organizirati susret (vijeće odgojitelja/sastanak/refleksija/aktiv) na kojoj će sudjelovati većina odgojitelja iz vrtića (može i on-line)
- Istraživač naglašava važnost upitnika za analizu i razumijevanje kvalitete pedagoške prakse u ustanovama RIPOO, s obzirom na kompetencije odgojitelja usmjerene pedagoškoj praksi prema djeci izloženoj riziku od socijalne isključenosti i primjeren odgovor na potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti
- Koordinator ili istraživač naglasi važnost promišljenog odgovaranja na postavljena pitanja
- Nakon uvodne upute, osigurati dovoljno vremena potrebnog za ispunjavanje upitnika

UPITNIK O KVALITETI PEDAGOŠKE PRAKSE U ODNOSU NA DJECU IZLOŽENU RIZIKU SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Upitnik o kvaliteti pedagoške prakse u odnosu na djecu izloženu riziku socijalne isključenosti

Poštovane kolegice i kolege,

pred Vama se nalazi Upitnik koji je razvijen u znanstvenom projektu „Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama RPOO", kojeg financira Hrvatska zaklada za znanost. Provedbu istraživanja odobrilo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja u rujnu 2020. godine.

Cilj projekta je doprinijeti sistematizaciji postojećih i kreiranju novih, znanstveno utemeljenih spoznaja o etiološkim, fenomenološkim i intervencijskim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi koji će služiti za planiranje, razvoj i evaluaciju učinkovitosti odgojno-obrazovnih metoda, strategija i programa usmjerenih djeci i njihovim obiteljima. Važan korak u postizanju tog cilja je analiza kvalitete pedagoške prakse stručnih djelatnika u ustanovama RPOO, s obzirom na kompetencije za prepoznavanje i primjeren odgovor na potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti.

Popunjavanje Upitnika je dobrovoljno i potpuno anonimno, a uvid u Vaše odgovore imat ćete Vi i istraživači. Sve informacije koje date u ovom Upitniku bit će povjerljive, što znači da će se o njima izvještavati tako da neće biti moguće identificirati Vaš identitet ili identitet Vaše ustanove.

Iskreno zahvaljujemo na suradnji i uloženom trudu. Vjerujemo da razumijete da kvaliteta rada i planiranja ovisi o kvaliteti procjene potreba i cijenimo što ćete i Vi tome dati svoj doprinos.

Istraživački tim

ŠIFRA/OZNAKA ODGOJITELJA:					**Spol:**	a) muški	b) ženski

Jeste li u projektu MORENEC procjenjivali djecu? a) da b) ne

Ako je Vaš odgovor da, molimo da upišete šifru Vaše odgojne grupe koju ste dobili u projektu: _____

Godina Vašeg rođenja (npr. 1967.):		**Godine radnog staža u struci** (npr. 2 god. i 2 mj.) :	

Broj djece u Vašoj odgojnoj skupini:		**Ukupan broj odgojitelja u Vašoj skupini:**	

Odgojna skupina u kojoj radite je:	a) mješovita	b) starija	c) srednja	d) mlađa	e) predškolska

Provodi li se u skupini u kojoj radite neki poseban program?	a) ne	b) da (upisati koji:)

Vaša stručna sprema:	***Ako ste završili stručni studij, molimo upišite njegovo trajanje:***
a) završen sveučilišni diplomski studij	a) četiri godine
b) završen preddiplomski sveučilišni studij	b) tri godine
c) završen stručni studij	c) dvije godine
d) završena srednja škola	

Jeste li se u protekloj godini stručno usavršavali u području odgoja i obrazovanja djece izložene riziku socijalne isključenosti (npr. djece s teškoćama u učenju i razvoju, djece u riziku od siromaštva, migrantske djece, djece kojima hrvatski nije materinski jezik)?

a) ne	b) da, jednom	c) da, dva do tri puta	d) da, četiri i više puta

Ako ste na prethodno pitanje odgovorili potvrdno, molimo da upišete u kojim ste edukacijama sudjelovali:

Molimo Vas da znakom x označite sudjelujete li osobno u aktivnostima koje se odnose na unapređivanje profesionalnih kompetencija u radu s djecom u riziku od socijalne isključenosti (moguće je označiti više odgovora):			
razmjena primjera dobre prakse		konzultiranje stručne literature	
istraživanja vlastite prakse		konzultiranje rezultata znanstvenih istraživanja	
edukacije iz specifičnih programa		sudjelovanje u zajednici koja uči	
(npr. Rastimo zajedno, RESCUR)		nešto drugo (što? _____)	

Uputa:

Molimo Vas da razmislite o pedagoškoj praksi usmjerenoj prema **djeci u riziku socijalne isključenosti** (RSI) te **procijenite u kojoj se mjeri slažete da u Vašoj ustanovi RPOO postoje uvjeti i mogućnosti za realizaciju pojedinih komponenti pedagoške prakse koja bi odgovarala na potrebe te djece.** Procjenjujete tako da uz svaku tvrdnju zaokružite odgovarajući broj sa sljedećim značenjem:

1 – uopće ne; **2** – uglavnom ne; **3** – djelomično; **4** – uglavnom da; **5** – u potpunosti da

U mojoj ustanovi postoje uvjeti i mogućnosti za …					
1. Poticanje inicijative, autonomije i samostalnosti djece, neovisno o njihovim razvojnim, zdravstvenim, obiteljskim, socijalnim, kulturalnim i drugim specifičnostima.	1	2	3	4	5
2. Ohrabrivanje djece u RSI da izrazi vlastito mišljenje i uvažavanje istog.	1	2	3	4	5
3. Pozivanje članova obitelji djece u RSI da sudjeluju u kurikularnim aktivnostima skupine.	1	2	3	4	5
4. Uključivanje članova obitelji djece u RSI u donošenje odluka o radu odgojne skupine (razvoj kurikuluma, aktivnosti, procjene).	1	2	3	4	5
5. Stvaranje prilika za povezivanje svih obitelji djece iz odgojne skupine tako da se međusobno povezuju obitelji različitog porijekla, kulture i svjetonazora.	1	2	3	4	5
6. Integriranje različitih obiteljskih identiteta i kultura u kurikulum odgojne skupine.	1	2	3	4	5
7. Korištenje jezika i aktivnosti koje su lišene rodnih i drugih stereotipa.	1	2	3	4	5
8. Ukazivanje na neosnovanost stavova temeljenih na predrasudama i stereotipima prema kulturalnim, rodnim, seksualnim i drugim manjinama (npr. vlastitim primjerom).	1	2	3	4	5
9. Jednakopravno poštivanje običaja svih religijskih zajednica koje koegzistiraju u društvu.	1	2	3	4	5
10. Vođenje razgovora s djecom o različitim uvjetima odrastanja u obiteljima (jednoroditeljske obitelji, siromaštvo u obitelji i slično).	1	2	3	4	5
11. Uređivanje sobe dnevnog boravka s ilustracijama koje ukazuju na različitost djece (identitet, rasa, fizički izgled, teškoće u razvoju i dr.).	1	2	3	4	5
12. Provjeravanje usklađenosti kurikuluma i pedagoške prakse s potrebama djece u RSI akcijskim istraživanjima.	1	2	3	4	5
13. Korištenje univerzalnog dizajna okruženja za učenje kako bi ono odgovaralo svoj djeci, bez potrebe dodatnih prilagodbi sposobnostima i mogućnostima pojedine djece.	1	2	3	4	5
14. Poticanje djece u RSI na dokumentiranje osobnog procesa učenja.	1	2	3	4	5
15. Usmjeravanje djece u RSI da procjenjuju ponašanje i rad drugih (djece, odgojitelja i drugih odraslih osoba).	1	2	3	4	5
16. Poticanje viših misaonih procesa i vještina rješavanja problema djece u RSI.	1	2	3	4	5
17. Upoznavanje djece u RSI s odgojno-obrazovnim ciljevima i poticanje djece na promišljanje o procesu vlastitog učenja.	1	2	3	4	5
18. Korištenje strategija koje potiču samoregulirajuće ponašanje djece u RSI.	1	2	3	4	5
19. Nuđenje djeci u RSI mogućnosti izbora i pružanje pomoći u razumijevanju posljedica tih izbora.	1	2	3	4	5

UPITNIK O KVALITETI PEDAGOŠKE PRAKSE U ODNOSU NA DJECU IZLOŽENU RIZIKU SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

20. Osobno uključivanje u aktivnosti u zajednici radi zagovaranja prava djece u RSI na kvalitetno obrazovanje.	1	2	3	4	5
21. Aktivan rad na razvoju kulture grupe i zajedništva sve djece u odgojnoj skupini.	1	2	3	4	5
22. Provođenje posebnih aktivnosti usmjerenih prihvaćanju različitosti u odgojnoj skupini.	1	2	3	4	5
23. Provođenje aktivnosti usmjerenih uviđanju utjecaja predrasuda i stereotipa na osjećaje pripadnika ranjivih skupina.	1	2	3	4	5
24. Stvaranje prilika za učenje uvažavanja različitosti među djecom.	1	2	3	4	5

Uputa:
Molimo Vas da razmislite o pedagoškoj praksi usmjerenoj prema **djeci u riziku socijalne isključenosti (RSI)** i **procijenite u kojoj mjeri smatrate da imate razvijene kompetencije koje Vam omogućuju da toj djeci** osigurate dolje navedena odgojno-obrazovna iskustva. Procjenjujete tako da uz svaku tvrdnju zaokružite odgovarajući broj sa sljedećim značenjem:

1 – uopće ne; 2 – malo; 3 – djelomično; 4 – dosta; 5 – u potpunosti

Kompetentna/an sam za…					
1. Vođenje razgovora s članovima obitelji djece u RSI o njihovom porijeklu, vrijednostima i kulturi.	1	2	3	4	5
2. Utjecanje na ponašanje djeteta u RSI davanjem izravnih uputa o tome kako se treba ponašati.	1	2	3	4	5
3. Poticanje djeteta u RSI na poštovanje samog sebe/osobnog identiteta uvažavajućim govorom i prepoznavanjem njegovih vrijednosti.	1	2	3	4	5
4. Procjenjivanje napredovanja djece u RSI temeljem njegovih jakih strana, individualnih potreba i interesa.	1	2	3	4	5
5. Provođenje strategija modifikacije ponašanja djeteta u RSI (npr. samorefleksija, restitucija, modeliranje).	1	2	3	4	5
6. Poticanje motivacije djece u RSI za uključivanje u grupne aktivnosti korištenjem različitih individualnih tehnika, metoda i strategija.	1	2	3	4	5
7. Educiranje članova obitelji djece u RSI o mogućnostima poticanja učenja i razvoja djeteta kod kuće.	1	2	3	4	5
8. Korištenje instrumenata samoprocjene (npr. profesionalne razvojne mape, video ili audio zapisi vlastitog razvoja) za promišljanje i unapređivanje vlastite odgojno – obrazovne prakse u odnosu djecu u RSI.	1	2	3	4	5
9. Informiranje članova obitelji djeteta u RSI o dostupnim resursima podrške unutar ustanove RPOO i/ili u lokalnoj zajednici.	1	2	3	4	5
10. Poticanje djeteta u RSI da daje povratne informacije o radu i/ili ponašanju druge djece.	1	2	3	4	5
11. Posebno prilagođavanje kurikularnih aktivnosti da bi bile primjerene i pristupačne svakom djetetu, neovisno o njihovim razvojnim, zdravstvenim, obiteljskim, socijalnim, kulturalnim i drugim specifičnostima.	1	2	3	4	5
12. Procjenjivanje napretka djeteta u RSI u odnosu na ono što je prije znalo i moglo, a ne u odnosu na postignuća druge djece.	1	2	3	4	5
13. Omogućavanje iskustva učenja djece u RSI temeljem kulture, tradicije i iskustva njegove obitelji jer su ugrađeni u kurikulum odgojne skupine.	1	2	3	4	5
14. Isprobavanje novih ideja i pristupa u radu s djecom u RSI.	1	2	3	4	5
15. Poticanje djeteta u RSI da u interakcijama s drugom djecom koristi prihvaćajuću komunikaciju (JA-poruke, aktivno slušanje, pozitivne povratne informacije).	1	2	3	4	5
16. Korištenje raznovrsnih strategija radi motiviranja djeteta u RSI na učenje.	1	2	3	4	5
17. Korištenje strategija koje su usmjerene holističkom razvoju djeteta u RSI (npr. istovremeno korištenje vizualnih, auditivnih, kinestetičkih i kognitivnih poticaja).	1	2	3	4	5
18. Osiguravanje okruženja i kurikularnih aktivnosti koje su pristupačne svakom djetetu u RSI i usklađene s njegovim potrebama i interesima.	1	2	3	4	5
19. Organiziranje predavanja i radionica za druge kolegice/kolege u vrtiću i predstavljanje svoje prakse u radu s djecom u RSI.	1	2	3	4	5
20. Planiranje i pružanje podrške djetetu u RSI na temelju provjere njegovih razvojnih mogućnosti s ciljem ostvarivanja njegovog maksimalnog razvoja.	1	2	3	4	5
21. Korištenje neprihvatljivih ponašanja djeteta u RSI kao priliku za učenje (bez okrivljavanja, usmjeravajući se na djetetove potencijale i jake strane).	1	2	3	4	5
22. Korištenje tehnika prihvaćajuće komunikacije (JA-poruke, aktivno slušanje, pozitivne povratne informacije) u interakcijama s djetetom u RSI.	1	2	3	4	5
23. Postavljanje otvorena pitanja djetetu u RSI, s ciljem poticanja djeteta na iskazivanje vlastitih misli.	1	2	3	4	5
24. Poticanje članova obitelji djeteta u RSI na sudjelovanje u aktivnostima koje se provode u odgojnoj skupini.	1	2	3	4	5
25. Uključivanje djeteta u RSI u dogovore i donošenje odluka koje se odnose na njega i/ili odgojnu skupinu.	1	2	3	4	5
26. Poticanje djeteta u RSI na suradnju s drugom djecom u odgojnoj skupini.	1	2	3	4	5
27. Vođenje razgovora s članovima obitelji djeteta u RSI o učenju i razvoju njihovog djeteta.	1	2	3	4	5
28. Vođenje razgovora s djetetom u RSI o kriterijima samoprocjene uspješnosti izvršenja određenog zadatka ili samoprocjeni njegovog ponašanja.	1	2	3	4	5
29. Promišljanje i prepoznavanje novih profesionalnih znanja i vještina koje su potrebne za unapređenje rada s djetetom u RSI.	1	2	3	4	5
30. Razmjenu informacija s članovima obitelji djeteta u RSI o napredovanju njihovog djeteta.	1	2	3	4	5
31. Vođenje individualnih razgovora s djetetom u RSI o različitim aspektima njegovog identiteta.	1	2	3	4	5
32. Korištenje raznih metoda formativne procjene (npr. promatranje, analiza dječjih radova, bilješke) radi prilagođavanja ili mijenjanja strategija svoje prakse.	1	2	3	4	5
33. Stvaranje prilika da dijete u RSI postavlja pitanja o identitetskim karakteristikama druge djece i odraslih.	1	2	3	4	5
34. Stvaranje prilika da dijete u RSI samostalno bira svoja ponašanja i preuzima odgovornost za njegove posljedice.	1	2	3	4	5
35. Sustavno promatranje djeteta u RSI s ciljem bilježenja i uočavanja obrazaca njegovog ponašanja.	1	2	3	4	5
36. Zaštitu djeteta u RSI od neugodnih socijalnih situacija.	1	2	3	4	5
37. Uključivanje dostupnih relevantnih stručnjaka u proces planiranja, praćenja i procjenjivanja ostvarenosti ciljeva za dijete u RSI.	1	2	3	4	5
38. Planiranje kratkoročnih i dugoročnih ciljeva rada s djetetom u RSI u suradnji s članovima njegove obitelji.	1	2	3	4	5

HVALA NA SUDJELOVANJU I SURADNJI!

UPITNICI SU UNAPRIJED ŠIFRIRANI

Šifra/oznaka odgojitelja: | 2 | 1 | 0 | 1 |

prve dvije znamenke: ŽUPANIJA	**popunjava istraživač**
druge dvije znamenke: USTANOVA	**popunjava istraživač**

Jeste li u projektu MORENEC procjenjivali djecu? **a) da** b) ne

Ako je Vaš odgovor da, molimo da upišete šifru Vaše odgojne grupe koju ste dobili u projektu: **03**

KOORDINATOR – UPUTE ZA PRIKUPLJANJE ISPUNJENIH MATERIJALA

1. Odgojitelji predaju sve prikupljene istraživačke materijale koordinatoru

2. Koordinatori sve prikupljene materijale predaju istraživačima

ČEK LISTA S POPISOM SVIH MATERIJALA KOJI SE NALAZE U ISTRAŽIVAČKOM PAKETU

~~**2**~~	~~Upute za odgojitelje~~
1	Šifrarnik
15	Izjava o informiranom pristanku za roditelje
15	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi- ZA RODITELJE
15	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob – ZA RODITELJE
15	Upitnik o etiološkim i fenomenološkim aspektima rizika socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi- ZA ODGOJITELJE
15	Achenbach (2000) Ček lista ponašanja djece, CBCL, verzija za predškolsku dob - ZA ODGOJITELJE
~~**15**~~	~~Koverte~~

HRZZ
Hrvatska zaklada za znanost

MORENEC

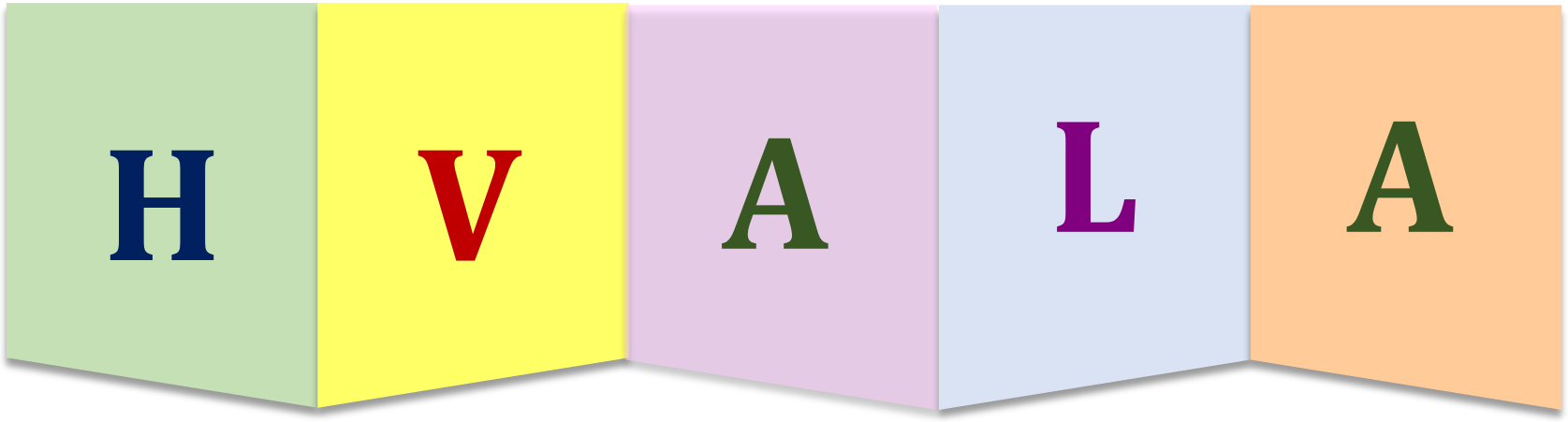

HRZZ
Hrvatska zaklada za znanost

PITANJA